

OPIS MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU (SYLABUS)
dla przedmiotu *Logika praktyczna* na kierunku *Zarządzanie i prawo w biznesie*

I. Informacje ogólne

1. Nazwa modułu zajęć/przedmiotu: **Logika praktyczna**
2. Kod modułu zajęć/przedmiotu: **10-LP-zpbp1-s; 10-LP-zpbp1-n**
3. Rodzaj modułu zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): **obowiązkowy**
4. Kierunek studiów: **Zarządzanie i prawo w biznesie**
5. Poziom kształcenia (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): **I stopień**
6. Profil kształcenia (ogólnoakademicki / praktyczny): **ogólnoakademicki**
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): **I rok studiów**
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW):
Studia stacjonarne: 30 godzin ćwiczeń
Studia niestacjonarne: 15 godzin ćwiczeń i 15 godzin e-learningu
9. Liczba punktów ECTS: **3 punkty ECTS**
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail wykładowcy (wykładowców*) / prowadzących zajęcia: **dr Paweł Kokot (p.kokot@amu.edu.pl)**
11. Język wykładowy: **polski**
12. Moduł zajęć / przedmiotu prowadzony zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): **tak [częściowo na studiach niestacjonarnych]**

*proszę podkreślić koordynatora przedmiotu

II. Informacje szczegółowe

1. Cele modułu zajęć/przedmiotu
Wyposażenie studentów w elementarną terminologię logiczną oraz umiejętność poprawnego stawiania i rozstrzygania problemów
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)
Elementarne wiadomości z logiki znajdujące się w zakresie nauczania matematyki we wszystkich typach szkół średnich (poziom obowiązkowy bez względu na profil klasy).
3. Efekty kształcenia (EK) dla modułu i odniesienie do efektów kształcenia (EK) dla kierunku studiów

Symbol EK dla modułu zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu modułu i potwierdzeniu osiągnięcia EK student /ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
LP_01	Posiada należyłą wiedzę z podstaw semiotyki. Zna terminologię semiotyczną (m.in. znaku, oznaki, ról semiotycznych wypowiedzi, nazwy, definicji, zdania i innych). Potrafi wskazać na typy zależności zakresowych pomiędzy zakresami nazw. Ma należyłą wiedzę ze sfery typów funktorów prawdziwościowych i ich relacji z odpowiadającymi im wyrazami (wyrażeniami) języka powszechnego. Potrafi odróżnić poszczególne typy w ramach określonych całości: definicji, zdań, nazw, sposobów porządkowania elementów zbiorów.	K_W01-03 K_U01-04, 07, 09 K_K01-03, 07, 10

	<p>Potrafi odróżnić poszczególne kategorie semiotyczne wraz z podaniem uzasadnienia dla danych kwalifikacji.</p> <p>Potrafi wskazać na różnice w statusie semiotycznym poszczególnych wyrażen: nazw, zdań, definicji, funktorów. Potrafi wykazać błędy w formułowaniu poprawnych egzemplarzy wyrażen.</p> <p>Potrafi zastosować podział logiczny i typologię.</p> <p>Ma kompetencje do konstruowania różnych typów definicji i uzasadnienia ich błędności.</p> <p>Ma kompetencje do przeprowadzania podziału, klasyfikacji, typologii i partycji.</p>	
LP_02	<p>Potrafi oddzielić sfery poziomu formalnego wyrażen (semiotyka) od sfer poziomu języka powszechnego (kategorie nieostrości, niejednoznaczności i niejasności terminologicznej).</p> <p>Potrafi przyporządkować wyrażeniom języka powszechnego odpowiadające im kategorie semiotyczne.</p> <p>Potrafi wskazać na relacje między nimi i na konsekwencje niepoprawnych zastosowań.</p> <p>Posiada kompetencje do przekładania wyrażen języka powszechnego na wyrażenia języka symbolicznego.</p> <p>Odróżnia poziom języka przedmiotowego i poziom metajęzykowy.</p>	<p>K_W01-03</p> <p>K_U01-04, 07, 09</p> <p>K_K01-03, 07, 10</p>
LP_03	<p>Wie, jakie są podstawowe prawa myślenia.</p> <p>Zna podstawowy zasób praw logicznych.</p> <p>Wie, czym charakteryzuje się wnioskowanie i jakie są jego rodzaje. Wie, jakie typy operacji inferencyjnych zastosować do rozstrzygnięcia danych typów problemów.</p> <p>Potrafi odtworzyć schemat konkretnego wnioskowania i wykazać, że jest to albo nie schemat wnioskowania dedukcyjnego.</p> <p>Potrafi odróżnić odmiennosć ról inferencyjnych i ich efektów przy dowodzeniu sprawdzaniu, wyjaśnianiu, stawiania hipotez.</p> <p>Posiada kompetencje do przeprowadzenia poprawnego wnioskowania (tak niezawodnego, jak i uprawdopodobniającego).</p> <p>Ma kompetencje do odtwarzania praw logicznych leżących u podstaw wnioskowania dedukcyjnego.</p> <p>Ma kompetencje do kwalifikowania typów aktów inferencyjnych (sprawdzanie, dowodzenie i inne).</p>	<p>K_W05-09</p> <p>K_U01-03</p> <p>K_K07</p>

4. Treści kształcenia z odniesieniem do EK dla modułu zajęć/przedmiotu

Opis treści kształcenia modułu zajęć/przedmiotu	Symbol/symbole EK dla modułu zajęć/przedmiotu
1.Ogólne wiadomości o języku z perspektywy semiotyki logicznej.	LP_01-03

<p>2. Pojęcie znaku; znak a oznaka; związki o charakterze konwencjonalnym a związek przyczynowy; znaki słowne jako szczególna kategoria znaków.</p> <p>3. Wyrażenia a wypowiedzi.</p> <p>4. Role semiotyczne wypowiedzi.</p> <p>5. Pojęcie i rodzaje ocen.</p> <p>6. Pojęcie czynności konwencjonalnej; typy substratów czynności konwencjonalnej; rodzaje czynności konwencjonalnych; czynność konwencjonalna a wypowiedź performatywna.</p> <p>7. Pojęcie metajęzyka.</p>	
<p>1. Pojęcie nazwy.</p> <p>2. Pojęcie kategorii syntaktycznej i jej rodzaje.</p> <p>3. Rodzaje nazw.</p> <p>4. Desygnat, zakres i treść nazwy.</p> <p>5. Pojęcie zbioru, klasy i agregatu.</p> <p>6. Supozycje nazwy generalnej.</p>	LP_01-03
<p>1. Stosunki między zakresami nazw.</p> <p>2. Pojęcie klasy uniwersalnej.</p> <p>3. Rodzaje stosunków między zakresami nazw.</p> <p>4. Techniki określania tych relacji.</p>	LP_01-03
<p>1. Pojęcie definicji.</p> <p>2. Definicja realna oraz definicja nominalna.</p> <p>3. Rodzaje definicji ze względu na ich zadania oraz budowę.</p> <p>4. Rodzaje stylizacji definicji równościowych.</p> <p>5. Typy błędów w definiowaniu.</p>	LP_01-03
<p>1. Pojęcie podziału logicznego.</p> <p>2. Warunki poprawności podziału logicznego.</p> <p>3. Pojęcie klasyfikacji.</p> <p>4. Podział logiczny a typologia.</p> <p>5. Pojęcie partycji.</p>	LP_01-03
<p>1. Pojęcie zdania w sensie logicznym.</p> <p>2. Wartość logiczna zdania (prawdziwość i fałszywość jako wartości obiektywne).</p> <p>3. Zdania a wypowiedzi niepełne i funkcje zdaniowe.</p> <p>4. Formalizowanie zdań.</p> <p>5. Podziały zdań.</p> <p>6. Zdania a ich odpowiedniki w świadomości użytkowników języka.</p>	LP_01-03
<p>1. Funktory prawdziwościowe a spójniki międzyzdaniowe języka naturalnego. 2. Pojęcie funktora prawdziwościowego.</p> <p>3. Rodzaje funktorów prawdziwościowych.</p> <p>4. Definicje funktorów negacji, alternatywy nierozłącznej, alternatywy rozłącznej, dysjunkcji, równoważności i implikacji.</p> <p>5. Zasady sprzeczności, wyłączonego środka i podwójnego przeczenia.</p> <p>6. Pojęcie relacji wynikania.</p> <p>7. Pojęcie związku przyczynowego, strukturalnego, tetycznego i analitycznego.</p>	LP_01-03
<p>1. Podstawowe pojęcia dotyczące relacji.</p> <p>2. Rozróżnienie kategorii ontologicznych – przedmiotów, cech i relacji.</p> <p>3. Rodzaje relacji.</p> <p>4. Pojęcie stosunku porządkującego i stosunku równościowego w danej klasie przedmiotów.</p> <p>5. Pojęcie klasy abstrakcji.</p>	LP_01-03
<p>1. Pojęcie wypowiedzi modalnych.</p> <p>2. Interpretacje słów „musi” i „może”.</p> <p>3. Rozróżnienie interpretacji jednostronnej i dwustronnej zwrotu „może”.</p>	LP_01-03

4. Pojęcie modalności deontycznej, normatywnej, tetycznej. 5. Relacje między zdaniem deontycznymi.	
1. Pytania i odpowiedzi. 2. Wypowiedzi pytajne a inne rodzaje wypowiedzi. 3. Rodzaje pytań. 4. Pojęcie pytania niewłaściwie postawionego. 5. Pojęcie pytań sugestywnych i podchwytliwych. 6. Rodzaje odpowiedzi.	LP_01-03
1. Sposoby uzasadniania twierdzeń. 2. Postulat racji dostatecznej. 3. Rodzaje uzasadniania twierdzeń. 4. Wnioskowanie dedukcyjne i jego podstawy logiczne. 5. Pojęcie wnioskowania. 6. Relacja między wnioskowaniem a stosunkiem wynikania. 7. Pojęcie prawa logicznego. 8. Metoda zero-jedynkowa. 9. Pojęcie wnioskowania dedukcyjnego. 10. Wybrane prawa rachunku zdań – zaprzeczanie zdaniom złożonym, transpozycja, prawa o budowie sylogistycznej. 11. Rodzaje błędów we wnioskowaniach dedukcyjnych.	LP_01-03
1. Wnioskowania uprawdopodobniające. 2. Rozróżnienie wnioskowań niezawodnych i wnioskowań zawodnych. 3. Pojęcie wnioskowania redukcyjnego. 4. Pojęcie wnioskowania indukcyjnego – wnioskowanie przez indukcję zupełną i wnioskowanie przez indukcję niezupełną. 5. Pojęcie wnioskowania z analogii 6. Typy wnioskowań z analogii.	LP_01-03
1. Myślenie kierowane z góry postawionymi zadaniami. 2. Pojęcie dowodzenia. 3. Dowodzenie wprost i dowodzenie nie wprost. 4. Pojęcie sprawdzania. 5. Sprawdzane z wynikiem pozytywnym. 6. Sprawdzanie z wynikiem negatywnym. 7. Pojęcie wyjaśniania. 8. Pojęcie hipotezy wyjaśniającej.	LP_01-03

5. Zalecana literatura:

1. Ziemiński Z., Logika praktyczna, wydania po 1996 r. (podręcznik podstawowy).
2. Ajdukiewicz K., Logika pragmatyczna, Warszawa 1975.
3. Ajdukiewicz K., Zagadnienie uzasadniania (w:) Język i poznanie, tom II, Warszawa 1985.
4. Ajdukiewicz K., Zarys logiki, Warszawa 1960.
5. Batóg T., Podstawy logiki, Poznań 1999.
6. Borkowski L., Elementy logiki formalnej, Warszawa 1972.
7. Czepita S., Reguły konstytutywne a zagadnienia prawoznawstwa, Szczecin 1996.
8. Czeżowski T., Filozofia na rozdrożu. (Analizy metodologiczne), Warszawa 1965.
9. Giedymin J., Problemy, założenia, rozstrzygnięcia, Poznań 1964.
10. Gizbert-Studnicki T., Stwierdzenie jako akt mowy, „Studia Filozoficzne” 1973, nr 3.
11. Kalinowski J., Logika norm, tłum T. Kwiatkowski, Lublin 1993.
12. Kamiński S., Metoda i język. Studia z semiotyki i metodologii nauk, „Pisma wybrane”, tom III, Lublin 1994.
13. Kmita J., Wykłady z logiki i metodologii nauk, Warszawa 1977.
14. Kotarbiński T., Kurs logiki dla prawników, Warszawa 1961.
15. Malewski A., ABC porządnego myślenia, Warszawa 1957.

16. Marciszewski W., Podstawy logicznej teorii przekonań, Warszawa 1972. Mortimer H., Logika indukcji, Warszawa 1982.
17. Lazari-Pawłowska I., Model dedukcyjny w etyce (w:) Metaetyka, pod red. I. Lazari-Pawłowskiej, Warszawa 1975.
18. Lewandowski A., Ograniczenia aksjologiczne prawniczych wnioskowań instrumentalnych, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 1984, z. 2.
19. Mała encyklopedia logiki, pod red. W. Marciszewskiego, wyd. 2, Ossolineum 1988.
20. Nowak L., Performatywy a język prawny i etyczny, „Etyka”, t. 3, 1968.
21. Nordenstam T., Model dedukcyjny (w:) Metaetyka, pod red. I. Lazari-Pawłowskiej, Warszawa 1975.
22. Patryas W., Elementy logiki dla prawników, Poznań 2002.
23. Pawłowski T., Tworzenie pojęć w naukach humanistycznych, Warszawa 1986.
24. Wolter W., Lipczyńska M., Elementy logiki. Wykład dla prawników, wyd. II, Warszawa-Wrocław 1976.
25. Wróblewski J., Logika prawnicza a teoria argumentacji Ch. Perelmana, wstęp do: Ch. Perelman, Logika prawnicza. Nowa retoryka, Warszawa 1984.
26. Ziemiński Z., Logiczne podstawy prawoznawstwa, Warszawa 1966.

6. Informacja o tym, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.:

Informacje o charakterze i dostępności materiałów potrzebnych do zajęć przekazują prowadzący zajęcia na początku roku akademickiego.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EK (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	
	✓
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	✓
Wykład konwersatoryjny	✓
Wykład problemowy	
Dyskusja	✓
Praca z tekstem	✓
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	✓
Metoda ćwiczeniowa	✓
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	✓
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EK (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EK lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EK dla modułu zajęć/przedmiotu					
	LP_01	LP_02	LP_03			
Egzamin pisemny						
Egzamin ustny						
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne	✓	✓	✓			
Kolokwium ustne						
Test						
Projekt						
Esej						
Raport						
Prezentacja multimedialna						
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) -						
...						

Przykładowe – podstawowe – pytania-zadania zaliczeniowe podaje prowadzący ćwiczenia na zajęciach.

Nie wszystkie treści kształcenia muszą być zrealizowane na zajęciach – niektóre mogą być przez prowadzącego zalecone do samodzielnego opracowania przez studentów w ramach oczekiwanej od nich tzw. pracy własnej.

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		Studia stacjonarne: 30 godzin Studia niestacjonarne: 15 godzin
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	Studia stacjonarne: 20 godzin Studia niestacjonarne: 25 godzin
	Czytanie wskazanej literatury	Studia stacjonarne: 10 godzin Studia niestacjonarne: 15 godzin
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	-----
	Przygotowanie projektu	-----
	Przygotowanie pracy semestralnej	-----
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	Studia stacjonarne: 30 godzin Studia niestacjonarne: 35 godzin
	Inne (jakie?) -	-----
	...	
SUMA GODZIN		90 godzin
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		3 punkty ECTS

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne

Student otrzymuje wszystkie ww. punkty ECTS za zaliczenie całego modułu Logika praktyczna, tzn. za ostateczne zaliczenie z oceną pozytywną ćwiczeń z tego przedmiotu.

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0):
dobry plus (+db; 4,5):
dobry (db; 4,0):
dostateczny plus (+dst; 3,5):
dostateczny (dst; 3,0):
niedostateczny (ndst; 2,0):

Kryteria oceny:

- opanowanie elementarnego języka semiotycznego,
- posiadanie wiedzy dotyczącej poszczególnych kategorii logicznych,
- umiejętność odróżniania sfery języka semiotyki od języka powszechnego,
- poprawne zastosowanie poszczególnych typów wnioskowań,
- umiejętność wykazywania i nazywania błędów w poszczególnych operacjach logicznych.